

Bezoekers natuurgebied Oranjezon

Colofon

In opdracht van Het Zeeuws Landschap is dit onderzoek uitgevoerd door Kenniscentrum Kusttoerisme.
© 2018, Kenniscentrum Kusttoerisme

Bij het samenstellen van deze publicatie is de grootste zorgvuldigheid betracht.
Kenniscentrum Kusttoerisme is echter niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade als gevolg van de aangeboden informatie in deze publicatie.

Kenniscentrum Kusttoerisme
p/a HZ University of Applied Sciences
Postbus 364
4380 AJ Vlissingen
Telefoon: 0118 - 489 850
E-mail: info@kenniscentrumtoerisme.nl
Website: www.kenniscentrumtoerisme.nl

Auteurs

Jorrit Bijl
William Hazel

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Aanpak	5
Bezoekers Oranjezon	6
Het bezoek aan Oranjezon	9
Behoeften en waardering van de bezoeker	10
Natuurbeleving	11
Verbeterpunten	12
Conclusie	13
Overwegingen	14
Bijlagen	15-21
Bijlage 1: Bronnenlijst	
Bijlage 2: Meetmomenten	
Bijlage 3: Motiefgroepen	
Bijlage 4: Bezoekers aantallen	
Bijlage 5: Weer & bezoekers	

Inleiding

Tussen Oostkapelle en Vrouwenpolder ligt het natuurgebied Oranjezon. Dit gebied van zo'n 400 hectare groot met naar schatting jaarlijks 40.000 bezoekers wordt beheerd door Stichting Het Zeeuwse Landschap. Oranjezon met haar stuifduinen, natte duinvallei en de daarbij behorende flora en fauna biedt bezoekers een vijftal wandelroutes van uiteenlopende lengtes. Wel hanteert Het Zeeuwse Landschap een zoneringsplan zodat bepaalde gebieden in Oranjezon niet verstoord worden. Onderdeel van deze zoneringsplan is een centrale en enkele ingang naar het gebied. Vanuit de samenleving lijkt echter de wens om meerdere toegangswegen te creëren, zodat Oranjezon toegankelijker wordt voor de bezoeker.

Om deze discussie, en toekomstige discussie omtrent bezoekers, voorzieningen en paden, te voeren op basis van feiten in plaats van onderbuikgevoelens, wil Het Zeeuwse Landschap (een cijfermatig) inzicht in de bezoekers van Oranjezon. De resultaten van het onderzoek zijn eveneens bruikbaar voor het nieuwe beheerplan dat Het Zeeuwse Landschap voor Oranjezon ontwikkelt.

Daarom zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Wat kenmerkt de mensen die Oranjezon bezoeken?
- Wat typeert het bezoek aan natuurgebied Oranjezon?
- Hoe tevreden zijn de huidige bezoekers over natuurgebied Oranjezon?

Aanpak

Om inzicht te krijgen in het bezoek en de bezoekers van Oranjezon heeft Kenniscentrum Kusttoerisme in overleg met Het Zeeuwse Landschap besloten om de volgende meetinstrumenten te gebruiken:

- Bezoekersteller- Inzicht in het aantal bezoekers
- Enquête- Inzicht in het type bezoeker, kenmerken van het bezoek en behoeften/ tevredenheid ten aanzien van Oranjezon

Dataverzameling

Aantal bezoekers

In overleg met Het Zeeuwse Landschap is besloten om mechanisch te tellen met behulp van een USB bezoekersteller. Deze teller wordt aangeschaft door Het Zeeuwse Landschap. Vanuit de dataopslagmodule kan de data via een USB stick worden overgeheveld naar een laptop om vervolgens naar een bijbehorende verwerkingsoftware te worden verstuurd. (Goossens & Kiers, 2015).

De USB bezoekersteller zou de bezoekers tellen tussen 1 oktober 2017 tot 1 oktober 2018. Door een defect aan de teller ontbreken de laatste 4 maanden. Hierdoor zijn de tellingen vanaf augustus 2017 tot 1 oktober meegenomen. Voor de ontbrekende maanden heeft een extrapolatie plaatsgevonden op basis van de gemiddelde bezoekers per week.

Bezoeker

De andere onderzoeksvraag focust zich op de kenmerken, behoeften en tevredenheid van de bezoeker van Oranjezon. De onderzoekspopulatie bestaat uit de bezoekers van het natuurgebied Oranjezon. Om deze groep bezoekers te bevragen heeft Het Zeeuwse Landschap gezamenlijk met het Kenniscentrum Kusttoerisme gekozen voor een kwantitatieve survey onder de bezoekers van Oranjezon.

Tijdens 16 momenten hebben telkens twee enquêteurs bij de hoofdingang van Oranjezon enquêtes afgenomen. Indien respondenten weinig tijd hadden, werden de emailadressen genoteerd, waarna de respondenten later een mail ontvingen met een link naar de digitale vragenlijst. Tevens is via de nieuwsbrief van Het Zeeuwse Landschap de vragenlijst onder de aandacht gebracht.

De veldwerkperiode van het onderzoek vond van 1 oktober 2017 tot 1 oktober 2018 (zie bijlage 2 voor de exacte meetmomenten). De meetmomenten vonden op verschillende momenten plaats. Hierbij is rekening gehouden met de volgende factoren:

- Seizoen (zomer, lente, herfst winter)
- Dag (weekend doordeweeks)
- Vakantie (wel of geen vakantie)
- Tijdstip (ochtend/ middag)

Data-analyse

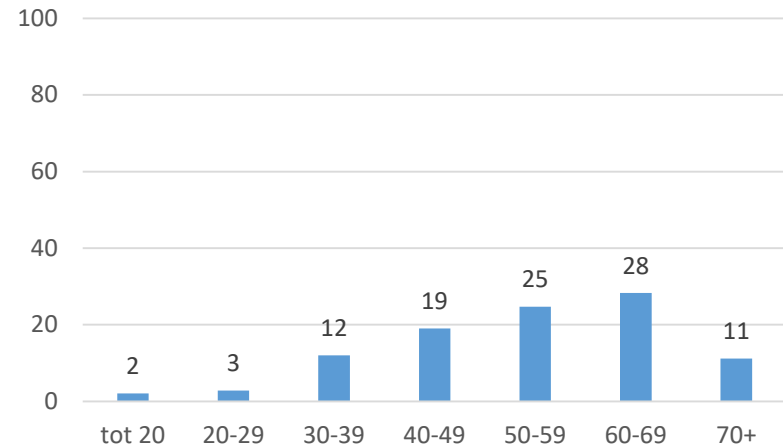
Uiteindelijk zijn 573 respondenten begonnen aan de vragenlijst. Relevant voor de analyse zijn 551 respondenten die Oranjezon daadwerkelijk hebben bezocht.

Bezoekers Oranjezon

Jaarlijks bezoeken vele toeristen, maar ook inwoners de Zeeuwse natuur. Uit recent onderzoek van NBTC-NIPO naar de natuurbeleving van Nederlanders in 33 Zeeuwse natuurgebieden, blijkt dat meer dan de helft van de bezoekers (55%) buiten Zeeland woont. Ongeveer 40 procent van de bezoekers aan Zeeuwse natuurgebieden is 55 jaar of ouder (zie figuur 1).

Voor natuurgebied Oranjezon is bijna twee derde van de bezoekers 50 jaar of ouder. Een relatief klein percentage bezoekers is jonger dan 30 jaar. Het merendeel (84%) woont in Nederland. Bijna 10 procent van de bezoekers komt uit Duitsland en 7,3 procent uit België. Bijna een derde van de bezoekers was op vakantie in de omgeving, maar het overgrote deel geeft aan in de buurt te wonen.

Dit blijkt ook uit een aanvullende analyse. Zo woont de meerderheid van de Nederlandse bezoekers in Zeeland en dan vooral in de gemeente Middelburg (30%), Veere (18%) en Vlissingen (10%).

Figuur 1 Leeftijd bezoekers (N=527 %)

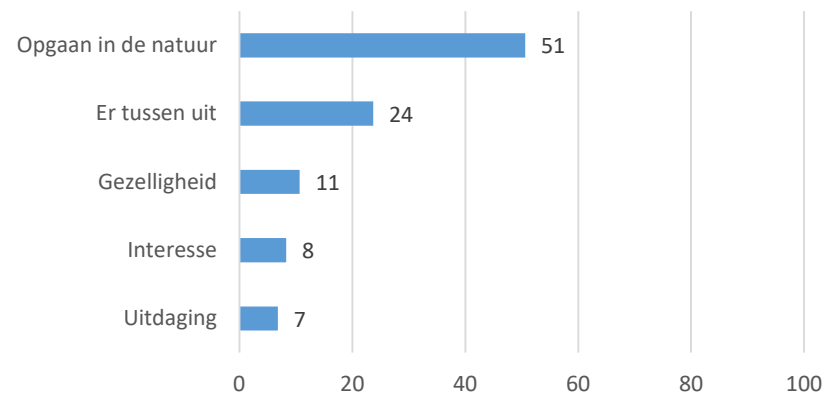

Sommige mensen lopen uren alleen door een natuurgebied. Anderen wandelen met het hele gezin aan het eind van de middag een uurtje door de natuur. Ieder heeft zijn eigen motivatie. Waar de één tuurt naar de boomleeuwrik, wil de ander even zijn benen strekken en lekker uitwaaien.

Voor ongeveer de helft van de bezoekers is het opgaan in de natuur de belangrijkste motivatie (zie bijlage 3 voor uitleg motieven) om Oranjezon te bezoeken (zie figuur 2). Deze groep wil graag alles weten over de flora en fauna van het gebied. Volgens Goossens & de Boer (2008) struikt deze motiefgroep het liefst in natuurgebieden op zoek naar bijzondere planten en dieren. Daarnaast geeft bijna een kwart van de bezoekers aan dat zij naar Oranjezon komen om er even tussen uit te gaan. Deze motiefgroep bezoekt het natuurgebied om de batterij op te laden en te genieten. Voor hen is een goed (wandel)netwerk belangrijk. Verder hecht deze groep minder waarde aan voorzieningen. Wel is rust en ruimte voor hen erg belangrijk. Andere bezoekersmotieven komen in minder mate voor in natuurgebied Oranjezon. Zo bezoekt slechts 11 procent van de respondenten Oranjezon voor de gezelligheid.

Indien de verhoudingen van motiefgroepen worden vergeleken met de Zeeuwse natuurbezoeken, dan blijkt op basis van de uitkomsten van het Zeelandpanel* een groter percentage bezoekers van Oranjezon het motief heeft opgaan in de natuur (51% t.o.v. 16%). Daarentegen bezoekt een kleiner percentage mensen Oranjezon om er even tussen uit te gaan (24% t.o.v. 45%).

Ook uit het recente natuurbelevingsonderzoek van NBTC-Nipo Research (2018) blijkt dat bepaalde doelgroepen naar bepaalde natuurgebieden trekken. Zo zijn de bezoekers van Oranjezon vooral de rustige omgevingsgerichte doelgroepen in verhouding tot bijvoorbeeld de Veerse bossen en Kregen, waar veel meer doelgroepen komen die gericht zijn op het gezelschap.

Figuur 2 Bezoekersmotief (N=544-%)

Niet bezoekers

In het NBTC-Nipo onderzoek is ook gevraagd aan respondenten waarom zij geen Zeeuwse natuurgebieden hebben bezocht. Ongeveer 40 procent van de mensen geeft aan geen tijd te hebben. Een deel van de respondenten (19%) heeft geen behoefte aan het bezoeken van een natuurgebied. Andere redenen, voor met name mensen buiten Zeeland, is de afstand (29%) en is men niet bekend (16%) met het natuurgebied.

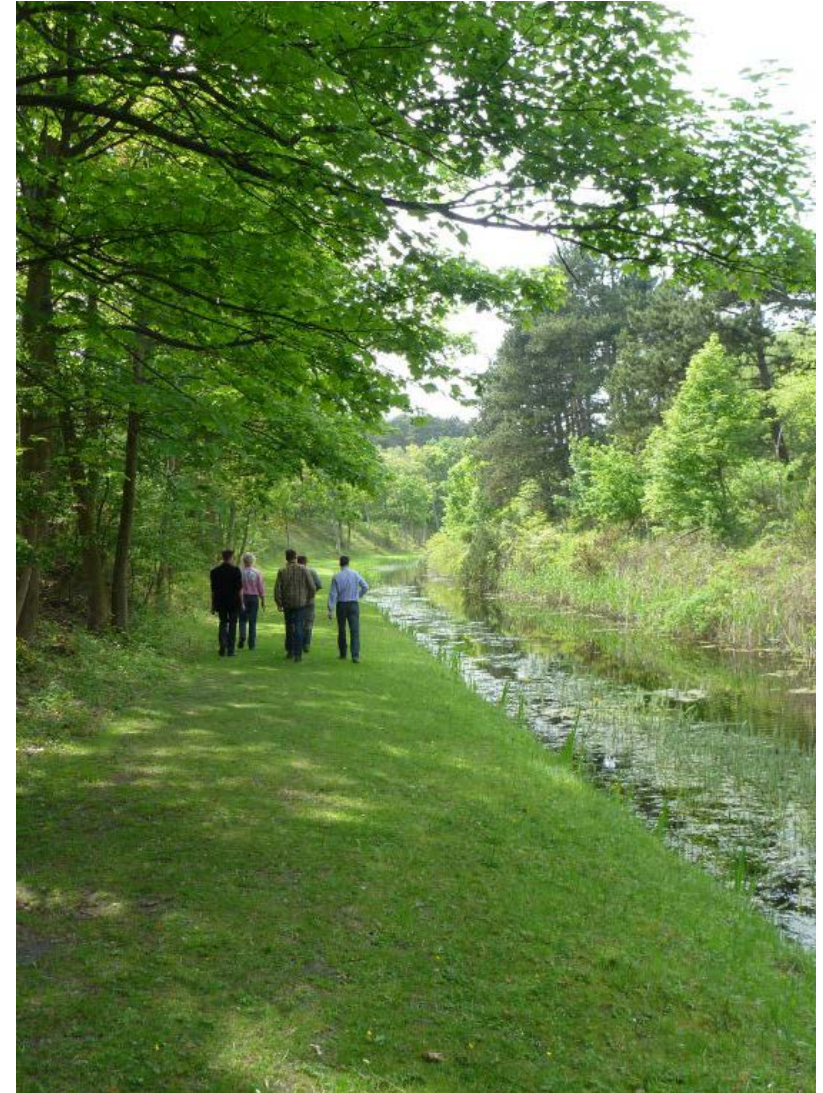
* Om inzicht te krijgen in de ervaringen van bezoekers van Zeeuwse natuurgebieden maakt Kenniscentrum Kusttoerisme gebruik van het Zeelandpanel.

Het Zeelandpanel, in beheer van Kenniscentrum Kusttoerisme, bestaat uit zo'n 1800 panelleden. Dit zijn bezoekers (verblijfstoeristen en dagrecreanten uit het binnen- en buitenland) die Zeeland in 2017 hebben bezocht voor een dagje uit (zoals winkelen, fietsen, strand, attractie) of een vakantie. Hieronder vallen ook inwoners uit Zeeland die bijvoorbeeld een dagje naar het strand zijn gegaan of een wandeling hebben gemaakt op een ander Zeeuws eiland. Niet-of potentiële bezoekers behoren niet tot de onderzoekspopulatie.

Oranjezon werd gedurende 1 jaar ruim 46.000 maal bezocht. Vooral tijdens het weekend bezoekt men natuurgebied Oranjezon. Het gemiddeld aantal bezoekers neemt op een zaterdag of zondag bijna met een factor twee toe (120 bezoekers wekelijks daggemiddelde t.o.v. 214 gemiddelde dag in het weekend). Zondag is met name een populaire dag. De meest drukke dagen van het jaar zijn telkens op een zondag. Het hoeft niet per se mooi weer te zijn. Er is namelijk in dit onderzoek geen verband tussen het aantal zonne-uren, temperatuur en het aantal bezoekers. Zelfs het aantal millimeter regen houdt geen direct verband met het aantal bezoekers (zie bijlage 5 voor bijbehorende figuren).

Gemiddeld bezoekt men met 2,88 personen Oranjezon, waarbij de motiefgroep 'Gezelligheid' Oranjezon gemiddeld met meer personen bezoekt (5,6). Bijna de helft van de bezoekers komt met zijn of haar partner. Ook geeft ongeveer 15 procent van de bezoekers aan Oranjezon met het gezin en kinderen (17%) of met vrienden (12%) te bezoeken. Er is ook een deel (14%) van de bezoekers die Oranjezon de laatste keer alleen heeft bezocht. Dit percentage ligt beduidend hoger dan het bezoekgezelschap in de 33 Zeeuwse natuurgebieden, waar 6 procent aangeeft alleen een Zeeuws natuurgebied te hebben bezocht.

Het bezoek aan Oranjezon duurt, ongeacht de motiefgroep of leeftijd, gemiddeld 2 uur en 20 minuten. Ruim de helft van de bezoekers geeft aan het afgelopen jaar Oranjezon minder dan één keer per maand te hebben bezocht. Ook is er een groep respondenten die zeer frequent Oranjezon bezoekt, 24 procent geeft aan één tot drie keer per maand Oranjezon te bezoeken. Ongeveer een tiende van de respondenten bezoekt één of meerdere keren per week Oranjezon.

Het bezoek aan Oranjezon

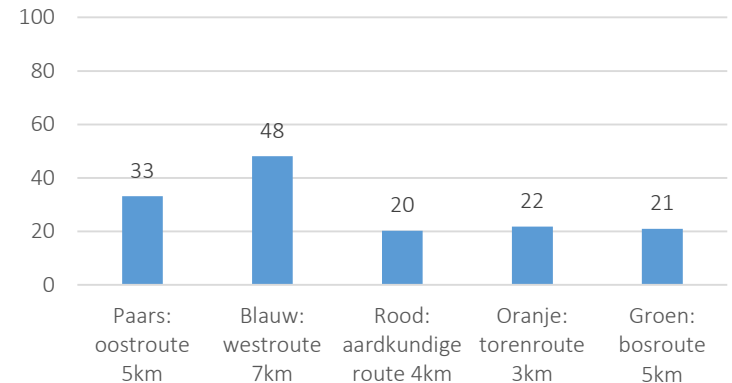
Natuurgebied Oranjezon heeft een officiële ingang waar betaald moet worden om het gebied te betreden. Om de verschillende bezoekers het gebied te laten beleven heeft Het Zeeuwse Landschap een vijftal routes; paars, blauw, rood, oranje en geel ontwikkeld.

Vrijwel alle bezoekers (93%) komen via de hoofdingang van Oranjezon het natuurgebied in. Indien men niet via de hoofdingang of het strand (3%) het gebied binnenkomt geeft men aan via de Vroonweg of het (Oranje)bos het gebied te betreden.

Bij de hoofdingang van Oranjezon staat een betaalautomaat, waar iedere bezoeker* €1 betaald om het gebied te bezoeken. Bijna 30 procent van de bezoekers geeft aan entree te hebben betaald. De voornaamste reden dat men niet heeft betaald is dat men donateur is. Slechts 3 procent geeft aan dat ze niet wisten dat zij moesten betalen. Een andere reden dat men niet betaald heeft, is doordat de betaalautomaat enige tijd gedurende de meetperiode defect was.

Bijna de helft van de bezoekers heeft tijdens het laatste bezoek een specifieke route gelopen. De meest populaire route is blauw. Bijna de helft van de personen die een route gelopen heeft deze westelijke blauwe route gevolgd. Alleen een kleiner percentage bezoekers die naar Oranjezon voor de *gezelligheid* (39%) of *interesse* (25%) hebben lopen de blauwe route met de motiefgroep. Ongeveer een derde deel van de respondenten die een specifieke route volgde, liep de Paarse route. De groene, rode en oranje route wordt door ongeveer 20 procent van de bezoekers gelopen. Bijna 30 procent van de bezoekers loopt tijdens hun bezoek meerdere routes. Er van uitgaande dat de bezoekers de gehele route(s) lopen, loopt men gemiddeld 7,5 kilometer in Oranjezon.

Als de bezoekers het gebied verlaten maakt 78 procent van de bezoekers gebruik van de hoofdingang. Het overige deel van de bezoekers verlaat het gebied op een andere manier, bijvoorbeeld via het strand.

Figuur 3 Gelopen route (N-262-%)

Donateur Het Zeeuwse Landschap

De meerderheid van de respondenten (85%) is donateur geworden van Het Zeeuwse Landschap omdat zij de bescherming van de natuur belangrijk vinden. Daarnaast draagt ruim een derde van de respondenten de organisatie een warm hart toe. 28 procent van de respondenten is donateur omdat dan gratis kunnen wandelen in Oranjezon.

* De toegang tot Oranjezon is gratis voor donateurs van Het Zeeuwse Landschap, de andere provinciale Landschappen en hun huisgenoten (max. drie) op vertoon van hun donateurspas

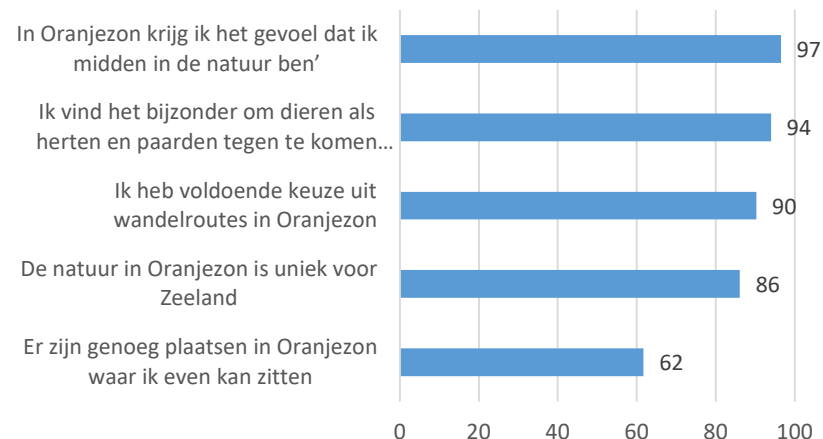
Behoeften en waardering van de bezoeker

Behalve haar ecologische doelstellingen wil het Zeeuws Landschap ook de bezoeker de natuur laten beleven. Uitkijkposten, wandelroutes dienen allen bij te dragen aan de natuurbeleving van de bezoeker. Natuurgebied Oranjezon is één van de weinig natuurgebieden waar entree wordt gevraagd. Om inzicht te krijgen in de behoeften en tevredenheid van de bezoeker is de respondenten een aantal stellingen voorgelegd.

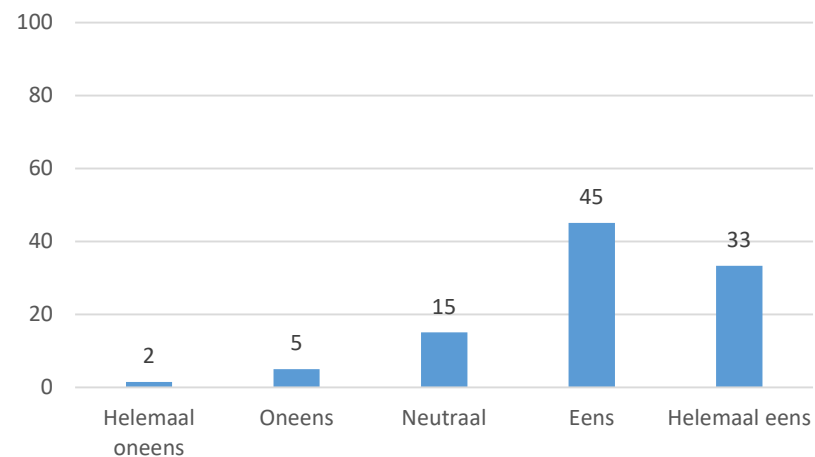
Hieruit blijkt dat vrijwel alle respondenten het gevoel hebben tijdens hun bezoek aan Oranjezon midden in de natuur te zijn. Ruim 80 procent geeft zelfs aan dat de natuur in Oranjezon uniek is voor Zeeland. Een vergelijkbaar percentage vindt het bijzonder om paarden en herten tegen te komen. 60 procent van de bezoekers geeft aan nauwelijks mensen tegen te komen tijdens hun tocht door Oranjezon.

Volgens het merendeel van de bezoekers zijn er voldoende wandelroutes (90%). Ruim driekwart van bezoekers vindt het ook prettig dat er wandelroutes in het natuurgebied zijn uitgezet.

Qua bankjes en zitplaatsen geeft ongeveer 60 procent van de bezoekers, ongeacht de leeftijd, aan dat er voldoende bankjes zijn. Wel mist ongeveer een kwart van de respondenten informatie over de flora en fauna in het gebied. Tot slot ervaart minder dan 10 procent van de bezoekers de 1 euro om toegang te krijgen tot het gebied dat als probleem.

Figuur 4 Stellingen waardering & behoeften –(helemaal) eens- (N-546-%)

Figuur 5 Stelling geen probleem om €1,- entree te betalen-(N-537-%)

Natuurbeleving

Een bezoeker ziet, hoort, voelt of proeft tijdens zijn tocht door natuurgebied Oranjezon verschillende dingen. Sommige belevissen blijft de bezoeker bij, andere zal de bezoeker al snel weer vergeten. Om een beter beeld te krijgen van de unieke natuurbeleving van Oranjezon zijn de respondenten gevraagd wat hen het meest is bijgebleven tijdens het meest recente bezoek.

Woorden die veelvuldig zijn genoemd door bezoekers zijn; rust, natuur en herten. In zinnen komt de combinatie van rust en natuur vaak voor. De bezoeker roemt de stilte en het prachtige landschap.

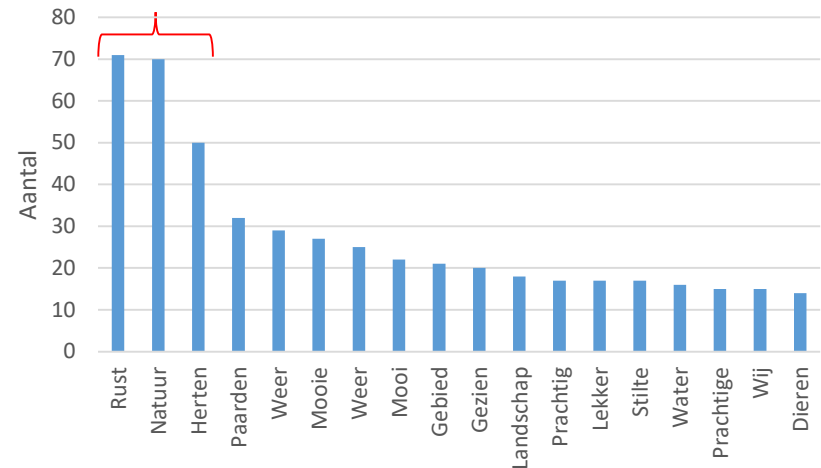
“De rust en ruimte met mooie lichtval op de velden grassen en zuring, afgewisseld met uitgestrekte zandvlakten en de vele geurend bloeiende meidoorns en daarbij een prachtig zingend vogelkoor, grazende koeien en paarden met veulens.”

De rust en stilte wordt door vele bezoekers gewaardeerd. Drukte daarentegen ervaart een deel van de bezoekers als storend.

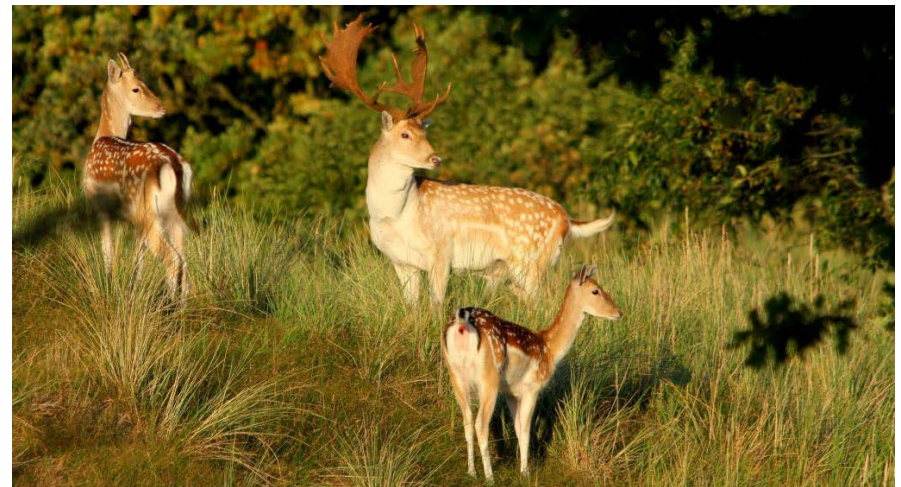
“Te druk.....maar het was zondag. Normaal kom ik om die reden al liever niet op zondag, maar soms is het niet anders..... ”

Ook het zien van herten of paarden geldt voor vele bezoekers als een unieke natuurbeleving.

“’s Ochtends heel vroeg is de ontwakende natuur op zijn mooist: vogels, reeën, enz. (en weinig andere mensen...)zegt wel genoeg toch.”

Figuur 6 Meest bijgebleven tijdens bezoek Oranjezon- meest voorkomende woorden N-496

Verbeterpunten

Iedere bezoeker heeft zijn of haar eigen wensen en behoeften. Welke verbeterpunten of suggesties heeft de bezoeker ten aanzien van natuurgebied Oranjezon?

Opvallend is dat de mogelijkheid om suggesties/ verbeterpunten aan te geven door een groot aantal bezoekers is leeg gelaten. Ook hebben 38 personen aangegeven dat zij geen verbeterpunten hebben. In lijn met deze antwoorden geeft een deel van bezoekers aan dat zij Oranjezon graag willen houden zoals het is.

“Hou 't zo! “

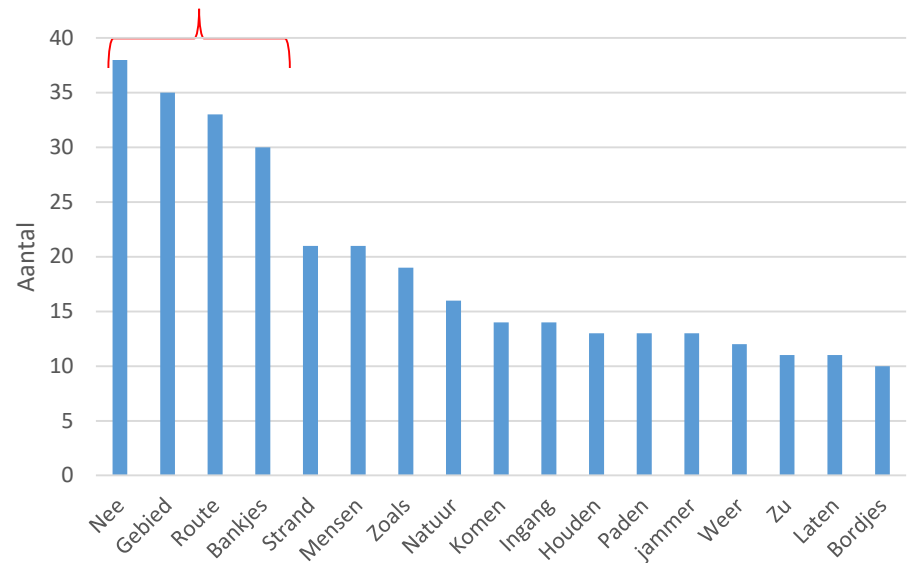
“Niet teveel ontwikkelen! Puur houden”

“Houd het zo rustig. Stimuleer niet meer bezoekers”

Heeft men wel suggesties of verbeteringen dan houden deze vaak verband met bankjes, ingang (strand), paden, bebording en informatie. Zo geeft een deel van de respondenten aan meer bankjes in het gebied te willen hebben. Of wil men de mogelijkheid hebben om van de bestaande paden af te wijken.

“Wat meer bankjes plaatsen, vooral bij de langere routes. Zeker met kinderen erbij is het fijn als je kan uitrusten.”

“Waarom geen toegang via de kant van Oostkapelle? B.V. vanaf de duinweg bij het parkeerterrein? Betere en overzichtelijke kaarten van het gebied; eventueel tegen een kostprijs.”

Figuur 7 Suggesties ten aanzien van natuurgebied Oranjezon-meest voorkomende woorden- N-356

Conclusies

Jaarlijks wordt natuurgebied Oranjezon ruim 46.000 maal bezocht door veelal bewoners van Walcheren. Opvallend is dat Oranjezon met name één specifieke doelgroep trekt; deze 50 plusser heeft het motief om op te gaan in de natuur van Oranjezon. Zij waarderen het 'ruige' landschap en struinen het liefst rond op zoek naar bijzondere planten en dieren. Ondanks dat zij graag in het gebied rondstruinen, vinden zij niet toegankelijke (natuur)gebieden niet problematisch.

Ondanks dat een klein deel van de mensen met het motief 'gezelligheid' Oranjezon bezoeken, bezoekt deze motiefgroep het natuurgebied wel met een gemiddeld groter gezelschap dan de gemiddelde gezelschapsomvang van Oranjezon. Het is ook de motiefgroep 'gezelligheid' die in verhouding in mindere mate gebruik maakt van de langere blauwe wandelroute.

De natuur in Oranjezon is volgens haar bezoekers uniek voor Zeeland. De prachtige natuur met haar rust en ruimte, waarbij men kans heeft om herten en shetlandpony's tegen te komen, ervaren de bezoekers als bijzonder. Zij zijn dan ook tevreden over het aanbod van wandelroutes, maar een deel prefereert extra bankjes en informatie over flora en fauna. De wens voor een extra toegangspoort wordt door een klein deel van de bezoekers geopperd. In veel gevallen geeft de bezoeker aan het graag te willen houden zoals het is, daarbij heeft men geen probleem met het entreegeld van €1,-.

De behoefte naar meerdere ingangen blijkt niet uit de resultaten van het onderzoek. Slechts een klein deel van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan meerdere ingangen. Wel blijkt uit zowel de resultaten van de enquête als de sensor dat een klein deel van de bezoekers niet via de hoofdingang binnen komt en vertrekt.

Overwegingen

Oranjezon wordt vooral bezocht door natuurgeoriënteerde motiefgroepen. De bezoekers van het gebied zijn erg tevreden over het gebied en het bijbehorende recreatieve aanbod. In andere woorden de wensen en behoeften van de bezoekers passen bij het natuurgebied Oranjezon.

De Veerse bossen en kreken trekken andere motiefgroepen dan Oranjezon. Het natuurgebied en de meest voorkomende doelgroep liggen dan ook in elkaars verlengde. “Je krijgt wat je bent” is in dit geval de motiefgroep ‘opgaan in de natuur’. Deze groep prefereert een authentieke/ wilde natuur boven een netjes aangelegd parklandschap. Zij vinden minder recreatieve voorzieningen aantrekkelijker dan een uitgebreid recreatief aanbod. Rust, biodiversiteit, zeldzame planten en dieren vormen voor deze doelgroep de attractie (Goossens & de Boer, 2008).

Volgens Goossens en de Boer (2008) is het belangrijk dat voor de verschillende motieven ook een divers aanbod van natuurbelevingssferen in de directe omgeving van een woon- en/ of verblijfplaats is. Dit betekent niet per se dat alle natuurbelevingssferen in elk gebied moeten worden aangeboden. Op regionale schaal, zoals in dit geval Walcheren, kunnen verschillende (natuur)gebieden met verschillende natuurbelevingssferen aansluiten bij diverse motieven. In sommige gevallen betekent dat ook parken en niet-natuurgebieden (weilanden) als natuur wordt beschouwd.

Uiteraard kan er óók binnen het gebied worden gedifferentieerd. Zo kunnen bepaalde routes toegankelijker worden gemaakt met meer bankjes en toegankelijke paden, zodat ook andere doelgroepen het gebied naar tevredenheid kunnen bezoeken. Al biedt een keuze in doelgroep(en) duidelijkheid voor de gebiedsinrichting, waardoor beter wordt ingespeeld op de wensen en behoeften van die doelgroepen. Wil men meer doelgroepen aantrekken in een specifiek gebied. Dan is het belangrijk om te kijken welke doelgroep(en) nu al voornamelijk naar het gebied komt. Vervolgens zou men doelgroepen moeten zoeken die qua wensen en behoeften in het verlengde van de huidige doelgroep liggen.

De overweging van Het Zeeuwse Landschap is dan ook moet Oranjezon alle motiefgroepen bedienen of moeten de gezamenlijke natuurgebieden op Walcheren of Zeeland de verschillende motiefgroepen bedienen?

Bijlage 1: Bronnenlijst

Goossen, C. M., & de Boer, T. A. (2008). Recreatiemotieven en belevingssferen in een recreatief landschap: literatuuronderzoek (No. 1692). Alterra.

Goossen, C. M., & Kiers, M. A. (2015). Mass mapping: state of art en nieuwe ideeën om bezoekersaantallen in natuurgebieden te meten (No. 29). Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu.

NBTC-NIPO Research. (2018). Bezoekersonderzoek natuurgebieden. Provincie Zeeland 2017. Den Haag

Bijlage 2: Meetmomenten

Gedurende de veldwerkperiode is er op 16 momenten geënquêteerd. Tijdens 16 momenten hebben telkens twee enquêteurs bij de hoofdingang van Oranjezon enquêtes afgenomen. Indien respondenten weinig tijd hadden, werden de emailadressen genoteerd, waarna de respondenten later een mail ontvingen met een link naar de digitale vragenlijst.

Ochtend (8:30-12:30)	Middag (12:30-16:30)	Dag
11-10-2017		woensdag
	22-10-2017	zondag
16-12-2017		zaterdag
	28-12-2017	donderdag
	18-2-2018	zondag
2-4-2018		maandag
	9-4-2018	maandag
21-4-2018		zaterdag
	4-5-2018	vrijdag
20-5-2018		zondag
13-6-2018		woensdag
	16-6-2018	zaterdag
	21-7-2018	zaterdag
2-8-2018		donderdag
	26-8-2018	zondag
21-9-2018		vrijdag

Bijlage 3: Motiefgroepen

De afgelopen decennia wordt er bij de inrichting van een recreatie- of natuurlandschap steeds vaker vanuit de vraag geredeneerd in plaats van uit het aanbod. Wat willen recreanten beleven? Welke voorzieningen horen daarbij? Dit verschilt per type bezoeker.

Goossens en de Boer (2008) onderscheiden vijf doelgroepen op basis van motivatie, gewenste beleving en oriëntatie op de natuur. Behalve verschillen bestaan er tussen de vijf motiefgroepen behoorlijk wat overeenkomsten. Zo wil bijna iedereen dat een recreatielandschap een uitgebreid netwerk heeft van wandel- en fietspaden die goed onderhouden zijn. Tevens moeten de gebieden ook goed bereikbaar zijn, waarbij de aanwezigheid van informatiepanelen en routes de kwaliteit doet verhogen. Overigens hoeven niet alle gebieden vrij toegankelijk te zijn voor de bezoeker.

Gezelligheid

Deze groep hecht minder belang aan wandelpaden en informatiepanelen. Voorzieningen zoals parkeren en om ergens te picknicken is belangrijk. Het gebied moet er goed onderhouden uit zien, men hecht minder waarde aan biodiversiteit. De aanwezigheid van deze bezoekers is voor deze mensen niet erg.

Tussen uit

Deze groep gaat vooral veel wandelen en fietsen. Zij hechten minder waarde aan voorzieningen. Voorzieningen leidt tot meer mensen, waar deze motiefgroep juist behoefte heeft aan rust en weinig drukte. Een natuurlijk decor is belangrijk voor de beleving van deze motiefgroep, net als rust en ruimte.

Interesse

Voor deze motiefgroep is een arcadisch landschap met verwijzingen naar het verleden en “echte natuur” relatief belangrijk. Een goed netwerk van paden, rustplaatsen en informatie over de omgeving wordt gewaardeerd. Men hecht veel waarde aan het beschermen van de natuur en het daarbij afsluiten van bepaalde gebieden.

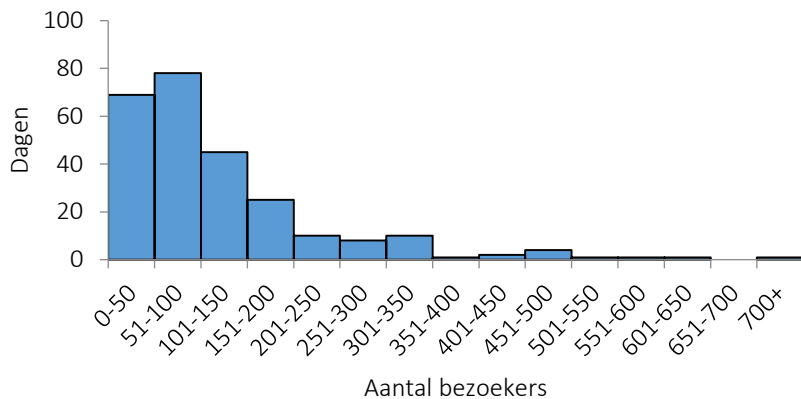
Opgaan in de natuur

Deze motiefgroep lijkt op interesse maar is nog wat ‘extremer’. Zij waarderen nog meer een ruig landschap en struinen het liefst opzoek gaand naar bijzonder planten en dieren. Belangrijk is rust, ruimte en biodiversiteit. Niet toegankelijke bos- en natuurgebieden vinden zij minder problematisch.

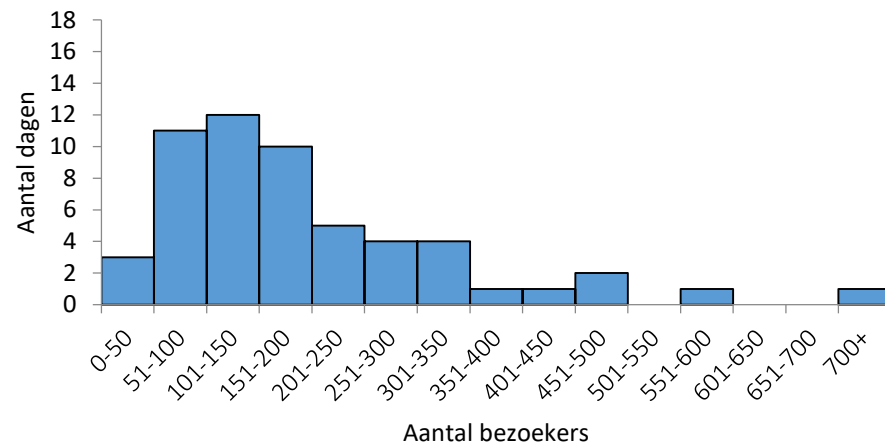
Uitdaging

De omgeving en bijbehorende voorzieningen moeten in het teken staan van de recreant en zijn activiteit. Zij hechten minder belang aan rust, ruimte en natuurrijke omgeving. Voor hen moeten gebieden toegankelijk zijn; het afsluiten van bos- en natuurgebieden vinden ze relatief minder goed.

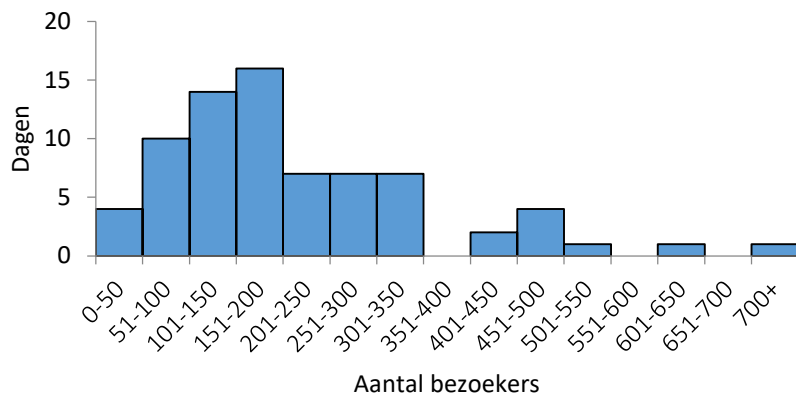
Bijlage 4: Bezoekers aantallen

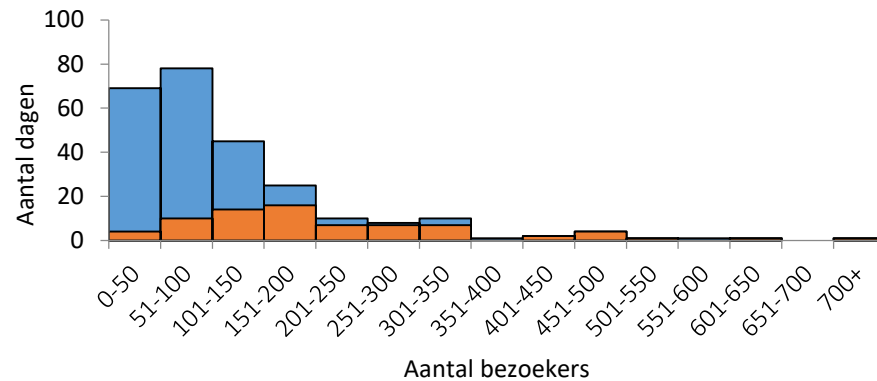
Histogram- Aantal bezoekers

Histogram- Aantal bezoekers (vakanties-Zuid)

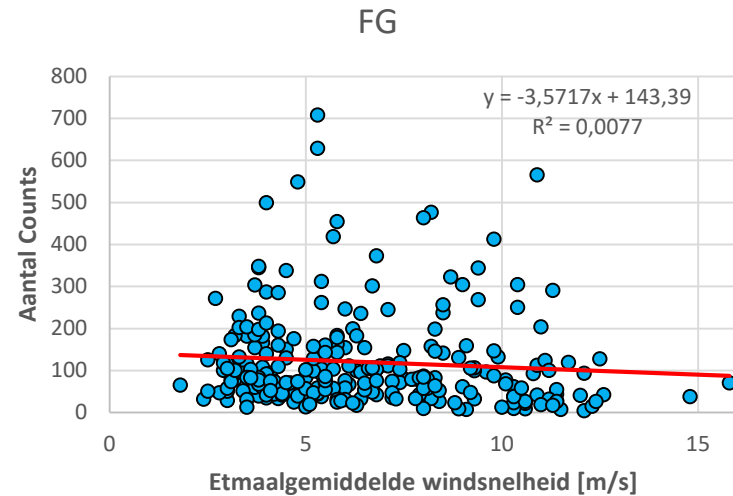
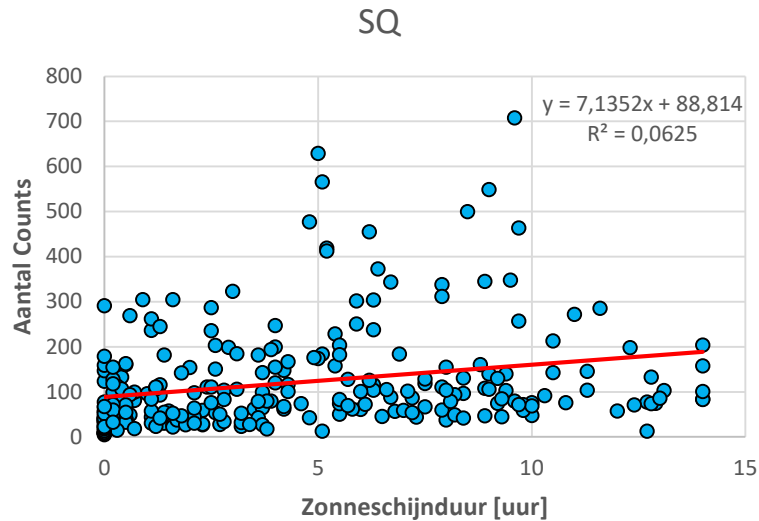
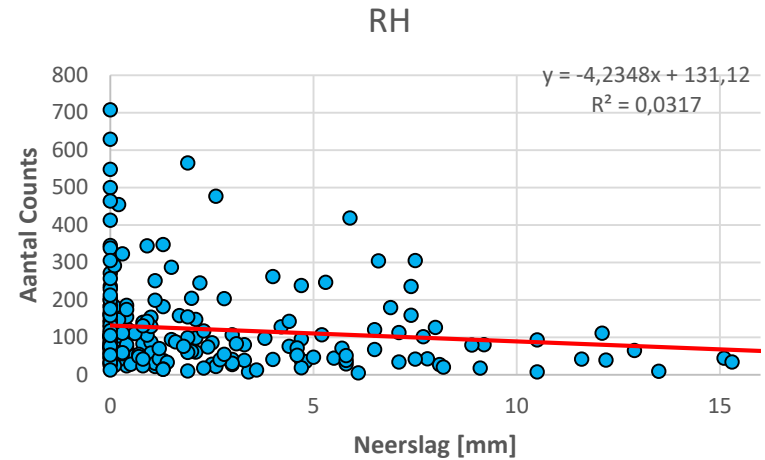
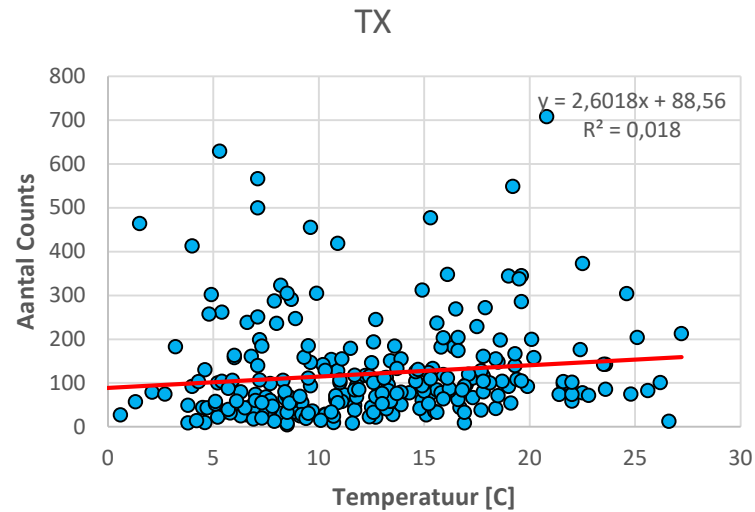
Histogram- Aantal bezoekers weekenden

Histogram- Aantal bezoekers weekenden

Alles Weekenden

Bijlage 5: Weer & bezoekers

Bijlage 6: Tabellen

Hoe lang duurde uw meest recente (huidige) bezoek aan Oranjezon? (N-548)	
Gemiddeld	2,3
Standaard. Deviatie	1,1

Met welk gezelschap heeft u de laatste keer Oranjezon bezocht? (N-551) %	
Alleen	14
Met partner	48
Met vrienden	12
Met gezin met kinderen	17
Met overige familie	7
Met collega's	1
Anders, namelijk:	2
Totaal	100

Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar een bezoek gebracht aan Oranjezon? (N-551) %	
Één of meer keer per week	11
Één tot drie keer per maand	24
Minder dan één keer per maand, ongeveer.... keer per jaar	54
Geen enkele keer	12
Total	100

Waarom heeft u Oranjezon bezocht? (N-551) %	
Uitdaging	7
Interesse	8
Gezelligheid	11
Er tussen uit	24
Opgaen in de natuur	51
Totaal	100

Heeft u tijdens uw laatste bezoek aan Oranjezon een specifieke route (kleur) gelopen? (N-551) %	
Ja	48
Nee	48
Weet ik niet meer	4
Totaal	100

Welke route(s) heeft tijdens uw laatste bezoek aan Oranjezon gelopen? (Meerdere antwoorden mogelijk)	
Paars: oostroute 5km	33
Blauw: westroute 7km	48
Rood: aardkundige route 4km	20
Oranje: torenroute 3km	22
Groen: bosroute 5km	21

Via welke ingang bent u tijdens uw laatste bezoek aan Oranjezon het gebied binnengekomen? (N-546) %	
Via het strand	3
Via de hoofdingang, bij de expositieruimte en parkeerplaats	93
Via andere ingang namelijk...	4
Totaal	100

Heeft u tijdens uw laatste bezoek aan Oranjezon entree betaald? (N-551) %	
Ja	29
Nee, want ik ben donateur van Het Zeeuwse Landschap	55
Nee, ik wist niet dat ik entree moest betalen	3
Nee, omdat..	13
Totaal	100

Waarom bent u donateur van Het Zeeuwse Landschap? (N=305) % (Meerdere antwoorden mogelijk)	
Omdat ik bescherming van de Zeeuwse natuur belangrijk vind	85
Omdat ik dan gratis in Oranjezon kan wandelen	28
Vanwege de korting op natuuractiviteiten zoals excursies	3
Omdat ik de organisatie een warm hart toedraag	36
Anders, namelijk..	2

Was u tijdens uw laatste bezoek op vakantie in de omgeving? (N=551) %	
Ja, ik was in de omgeving op vakantie	31
Nee, ik woon in de omgeving en kwam hier voor een dag(deel)	66
Anders, namelijk..	4
Totaal	100

Wat is uw leeftijd? (N=527) %	
tot 20	2
20-29	3
30-39	12
40-49	19
50-59	25
60-69	28
70+	11
Total	100

In welk land woont u? (N=545) %	
Nederland	84
België	7
Duitsland	9
Totaal	100

In welke mate bent u het eens/oneens met de volgende stellingen: (N=545)	Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens
Ik heb voldoende keuze uit wandelroutes in Oranjezon	1	4	5	58	32
Er zijn genoeg plaatsen in Oranjezon waar ik even kan zitten	2	16	21	47	15
Ik vind het geen probleem om een klein bedrag (€1,-) te betalen om toegang te krijgen tot Oranjezon	2	5	15	45	33
Ik mis ter plaatse informatie over de flora en fauna in Oranjezon	12	40	24	20	4
Ik vind het fijn dat er uitgezette wandelroutes zijn in Oranjezon	1	2	19	49	28
Ik vind het bijzonder om dieren als herten en paarden tegen te komen in Oranjezon	1	1	4	38	56
Tijdens mijn tocht door Oranjezon kom ik nauwelijks mensen tegen	2	17	21	48	12
De natuur in Oranjezon is uniek voor Zeeland	0	2	12	50	36
Er zijn onvoldoende bankjes om uit te rusten in Oranjezon	12	35	25	23	6
In Oranjezon krijg ik het gevoel dat ik midden in de natuur ben'	1	0	3	44	52